

“అమ్మ ఎప్పుడొస్తుంది, నాన్నా?!”

తన ప్రతిరూపం. తన దక్షం. తన సృష్టి. ముక్కు పచ్చలారని పసితనం. యుద్ధం జోలో తనతో పాటు పని చేస్తూ ప్రాణాలు కోల్పోయిన సిసాయి మిత్రుడి స్మృతిగా పెట్టుకున్న పేరు— మధు!

చేతుల పడుసు విడదీసిన దినపత్రిక ముడిచి టీసాయి మీద పడేశాడు కైలా సూపరింటెం డెంట్ ఆదిత్య.

తనకు తెలుసా ఎప్పు డొస్తుందో? అస లొస్తుందా? వచ్చేట్లయితే వెళ్ళడం ఎందుకు?

ధర్మేచా అర్థేచా కామేచా మోక్షేచా నాతి పరామి — ఏది. జీలకర్రో, ఏదిబెల్లమో వేరు చేయలేనట్లు దాంపత్యంలో సంలీనం అయిపోవా లని, తలమీద ఆనగా వల్లించుకున్న ప్రమా ణాలు... సప్తపది దీవెనలు గాలికి పేలపండినకు లయిపోయాయి.

తను వూహించలేకపోయాడు— ఆ వచ్చుతోర ణాల పందిట్లో ముహూర్తం వేళ తనెంత జాగ్ర త్తగా మెత్తినా, ఆ తలకది అంటకుండా నేలరానిన దాని పర్యవసానం ఇంత దారుణమని?!

తను కవి కాదు. గాయకుడు కాదు. కళాకారుడు కాదు. ఒక సామాన్యమైన మనిషిగా గుట్టుగా, గౌర వంగా, శాంతిగా, సుఖంగా జీవించడానికి తగదా?

తన జీవితంలో డై నమైట్ పేలిన ఆ రాత్రి, చేసుకున్న బాసలకు, ప్రోది చేసుకున్న సమ్మకాలకు చెదలు పట్టిన రాత్రి — తన గుండె కాలిపోయింది. సిగ్గుతో చచ్చిపోయాడు!

ఎంత పని చేశావు శ...కుం... త...లా? ఏం లోటు చేశాను? నీ అభిరుచులని, అభిలాషల్ని ప్రేమించి స్వేచ్ఛ ఇచ్చినందుకు నా బతుకు కుక్కలు చింపిన విస్తరి చేశావ్. అంతకంటే చాచి దవడ మీద కొట్టినా కిక్కురుమానే వాణ్ణి కాదే?!

బతుకు మీద కొట్టావ్, శకుంతలా... నీ పేరు సార్థకం చేసుకున్నావ్. నువ్వు పక్కవి. నీకు నిలకడ లేదు. అందుకే ఎగిరిపోయావ్... నేనే మోసపోయాను—కణ్ణుడి శకుంతలవని భ్రమసి!

మరు జన్మంటూ ఉంటే శాపంలా ఇంతకింత అనుభవి... వద్దు! వద్దు! కసి, ప్రతికారం తన డ్యేయం కాకూడదు! దానికి మరో బమ్మి పాడిగింపు... వద్దు, వద్దు.

శకుంతలా .. ఆ పేరు గూడా తల్చుకో కూడదు! అదంతా వోపీడకల! అంతే!

“మాట్లాడవేం, నాన్నా? అప్పుడెప్పుడో జేజి పంపిస్తాడని చెప్పేవ్ పేర్ల...”

“వస్తుంది, కన్నా! తప్పక వస్తుంది.”

ఒక్కో చేరిన మధు తల మీద చాలనగా నిము రుతూ, జాతు సవరిస్తూ ఉండిపోయాడు ఆదిత్య.

ఒక వేళ నిజంగా వస్తే?!... హూ. తన బతుకు రచ్చ బండవేసే...నో!నో! తను ఎంగిలి ముట్టడు.

“ఎప్పుడూ అట్లాగే అం పు. ఆక్కయ్య

కూడా అంతే... అసలు నీ తట్టు టీ!...”

ఒక్కో గిర్రున తిరిగి చుట్టుకున్న తండ్రి కళ్ళ జోడు లాగేశాడు బుంగమూతితో మధు.

“తప్పమ్మా... నాన్నగార్ని గొడవ పెట్టు కూడదు.”

బుజ్జగింపుగా తండ్రి ఒక్కోచి మారాం చేస్తూన్న తమ్ముణ్ణి తీసుకుంది కాదంబరి.

“ఫర్వాలేదమ్మా— అడక్కుదనిది అడగ లేదుగా?!”

ఎ-దుకో తనకి తెలీకుండానే గొంతు గద్గద మయింది ఆదిత్యకి.

శుభిత్వ శృంగారము

శుపక్ష్య

“కాఫీ చల్లారి పోతూంది. తీసుకోండి. నాన్నా!”

చికటి మాటున చిదిమితే శతకోటి దీపాలయ్యె చిన్నారి కాదంబరికి ఎంత ఆర్థిందాతనం? అచ్చటా ముచ్చటా ఏమీ తీర్చలేని బతుకు శాపాన్ని వరిం చిన ఈ తండ్రిని క్షమించగలవా, అమ్మా?

ఆదిత్య మనసు తల్లిడిల్లి పోయింది. “నీవ్ వచ్చింది, నాన్నా!”

సోఫాలోంచి లేచి వెళ్ళి అద్దం ముందు యూని ఫామ్ సరి చేసుకుంటున్న తండ్రికేసి చూస్తూ పలికింది కాదంబరి.

“వెళ్ళోస్తానమ్మా!”

కూతురు బుగ్గల్ని వాత్సల్యంగా పుణికి, చూపుడు వేలుతో మీసాలు అద్దుకుంటూ వాకి ట్లోకి నడిచాడు ఆదిత్య.

“టాటా చెప్పమ్మా నాన్నగారికి...”

మధు నెత్తుకుని, వాడి చిట్టి చేతుల్ని తనచేతి లోకి తీసుకుని జీవ్ లో కూచున్న తండ్రికేసి పూగించింది కాదంబరి.

“నీ లోబుట్టువు లాంటి దా న్ననుకొని నాతో మాట్లాడాలి. సరేవా?!... నీ పేరేమిటి?”

“పంకజం.”

“ఏం చదవాకున్నావు?”

“డిటెక్టివ్ పుస్తకాలు .. నినిమా పత్రికలు... వీరియల్ నవలలా...”

“అవి కాదమ్మా! స్కూలు, కాలేజీ అలాటి వాటిల్లో ఎంత దాకా చదవాకున్నావని?!”

“పదో క్లాసు పాసయ్యాను. ఇంటర్మీడియేట్ పగంలో ఆపేయాలొచ్చింది.”

“మీరెంతనుంది?”

“మా అమ్మకు నలుగురు అడపిల్లలం . నేనే పెద్ద, మాకు ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు.”

“మీ నాన్నగారేం చేస్తుంటారు?”

“మాది మధ్యతరగతి బ్రాహ్మణ కుటుంబం. మా నాన్న స్ట్రీడరు గుమాస్తా. పాతకాలపు పెంకు టిల్లోక్కుంది సొంతానికి.”

“పూ... మరి నువ్వొక్కడికి ఇలా రావడానికి దారి తీసిన పరిస్థితులు చెప్పగలవా?”

మవునం. “ఫరవాలేదు. సిగ్గు పడాల్సిందేమీ లేదు. దాపరికం లేకుండా డైర్యంగా చెప్పు. నీకు ఒక అక్కయ్యే ఉంటే, గడ్డం పుచ్చుకుని బతిమాలు తుంటే కాదనగలవా?”

తటాపటాయింది... తటాపటాయింది — “నే మోసపోయానండీ! మోసపోయాను!”

బావురుమంది.

“పంకజం! నిన్నే... ఇలా చూడు. ముం దా కళ్ళు తుడుచుకో! అడపిల్ల అలా ఏదనడం శ్రేయస్సు కాదమ్మా! జీవితంలో తప్పులు చెయ్యని వాళ్ళు ఎవరూ లేరు. మనల్ని సృష్టించిన భగ వంతుడు కూడా అభాగ్యుల మీదనే ఆపారమైన కరుణ చూపిస్తాడు. అయినా నువ్వేం వేరం చేశా వని? నీ అమాయకత్వాన్ని అనరాగా తీసుకుని దగా చేసిన వాళ్ళు నీ ఉసురు పోసుకుని ఎప్పటి కైనా పాపఫలం అనుభవిస్తారు.”

ఎక్కిళ్ళు వెనకబట్టాయి.

“చదువు అబ్బని మా తమ్ముడు పుస్తకాలు, పత్రికలు అద్దె కిచ్చే కొట్టు మా ఇంటి పంచలో పెట్టాడు. చాలామంది లానే ఒకతను వస్తుండే వాడు. ఎప్పుడయినా నేను కూడా కూర్చుని పద్దులు చూస్తుండేదాన్ని. పుస్తకాలు ఇచ్చి పుచ్చు కోడం, పద్దులు చూడడం అలా అలా మాకు పరి చయం ఏర్పడింది. ఏవేవో మాట్లాడతండే వాడు. నవ్వించేవాడు. తగూషే తగూషే సంగతులు చెప్పుతుండేవాడు. ఆ మాటలే, ఆ యెకనెక్కాలే నా జీవితంలో నిప్పులు పోశాయి.”

“వాడుక మాటల్లో చెప్పాలంటే ప్రేమించు కున్నా రన్నమాట!”

16-6-82

శబ్దం చెయ్యాలని సమాధానం.

"వూ... ఎందు కరన్ని ప్రేమించాలని పించింది?"

"చూద్దానికి బాగానే ఉంటాడు. ఏదో ఉద్యోగం చేస్తున్నట్లు చెప్పింది. వా కోసం తను మాంసం తినడం, సిగరెట్లు క్యాడం మానేస్తానని ఒట్టుపెట్టాడు. మా తల్లిదండ్రులు మాకు కట్టాలు పోసి పెళ్ళిళ్ళు చెయ్యలేరని తెలుసు. కడిసం ఒక పిల్ల భారం తగ్గినా తగ్గినట్లని... ఏ ఆడపిల్ల కైనా ఉండే ఆశే మగ తోడుకోసం... కాకపోతే నా ఖర్మ ఇలా కాలింది!"

అరచేత్తు నుదురు మీద పడేపడే కొట్టుకున్న సవ్యడే.

"మా తల్లిదండ్రులతో చెప్పి లేక పోయావు?"

"అతనిది మా కులం కాదు. డబ్బు లేకపోయినా సట్టిళ్ళు కేం తక్కువ లేదు. మా కుటుంబాల్లో మా వాళ్ళకి తెలిస్తే చించి సీసం పోస్తారు."

"పెళ్ళి చేసుకుంటానని చెప్పిడా అతను?"

"చేతిలో చెయ్యి వేశాడు. వాళ్ళ అక్క ఆశీర్వాదం తీసుకుని పెళ్ళి చేసుకుందావన్నాడు. అంతా అయిపోయాక మా తల్లిదండ్రుల్లో కూడా తప్పక మార్పు వస్తుందని చెప్పాడు. ఇద్దరు పిల్లలు చాలన్నాడు. వేస్తీళ్ళకు చస్తీళ్ళకు నామా ఒక చిన్న ఉద్యోగం చూద్దామన్నాడు. నన్ను నమ్మకం అనే నట్టెట్లో ముంచి దిక్కుమాలిన దాన్ని చేశాడు, బాబూ!..."

అబ్బున కొట్టుకుంది.

"ఏమిటి అతను చేసిన మోసం?"

"జరిగిన విషయమంతా ఒక కాగితం మీద రాసి మా అమ్మ తలగడ కింద పెట్టి... అమ్మా!..."

ఎయిగెత్తి అరచి అరచిన వెలు పొగిలి పొగిలి దుఃఖం. కంఠం రుద్దమై పోయింది.

"అతనితో ఆ రాత్రి బయలుదేరి వెళ్ళాను. వూరి పేరు బాగా గుర్తు లేదు. ఆ వూళ్ళో దిగాక హోటల్లో టిఫిన్ తినిపించి రిక్తాలో వాళ్ళక్క గారి ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడు. అక్కడ ఒక నడివయస్సామె నన్ను ప్రేమగా ఇంట్లోకి తీసు కెళ్ళింది. బెంగ, భయం లేకుండా ఉండమంది. స్నానం అదీ చేసి భోజనాలు అయ్యాక బడలిక అనిపించి నిద్ర పోయాను. మెళుకువ వచ్చి చూసేసరికి అతను లేడు. అంతే. అతనిక రాలేదు!" చెప్పడం ఆపి, అలావుగా అనిపించి శ్వాస తీసుకుంది.

"నిన్ను అతను పెళ్ళి చేసుకోలేదా?"

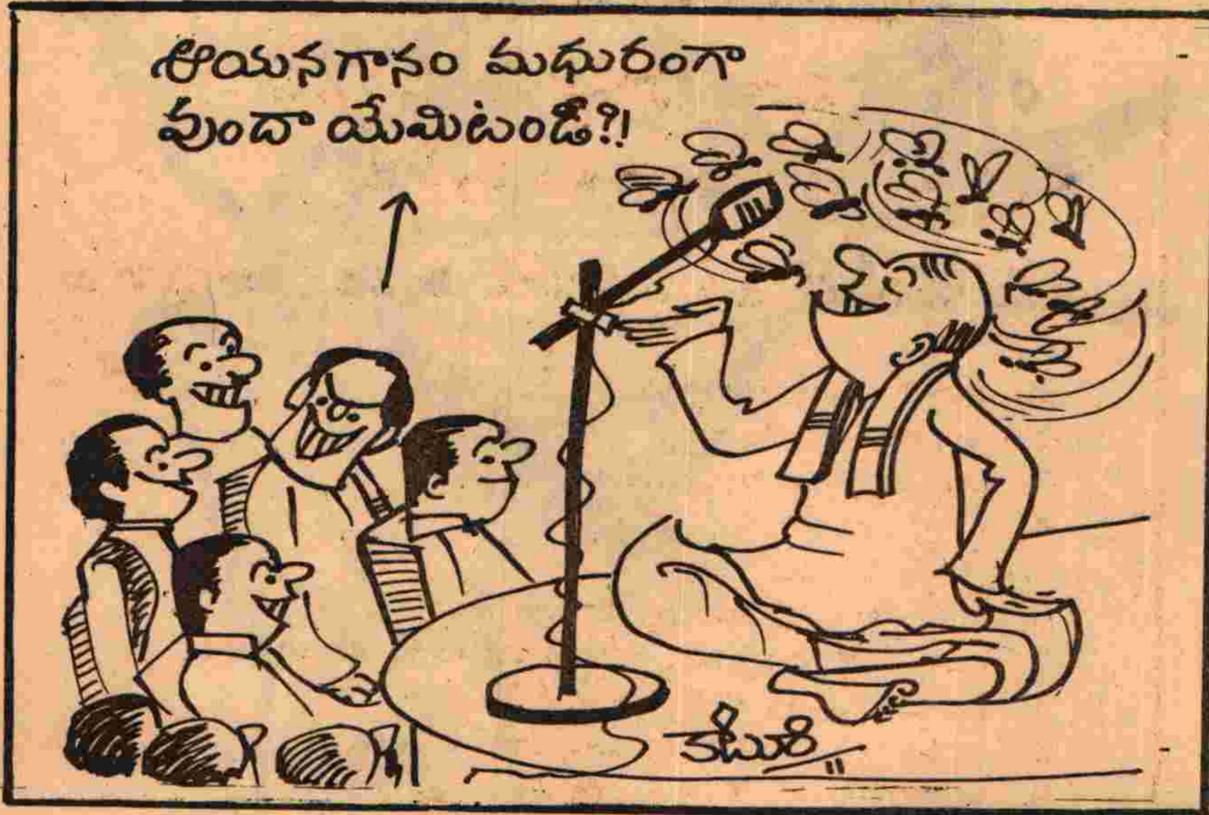
"మా వూరు వదిలే ముందు నేనే వూరి బయట గంగానమ్మ గుడి వాకిట్లో అతని చేత వసుపు కొమ్ము కట్టించుకున్నాను. ఈ జైలు కొచ్చే ముందు తెంపి ముక్కలు చేసి మురిక్కాంవలో కొట్టాను. ఒక్క విషయం—అతను నన్ను ముట్టుకోలేదు."

"అతను నిన్ను దగా చేసినట్లు ఎలా గుర్తించావు?"

"రెండు రోజులు దాటిపోయినా అతను కనబడక పోయేసరికి వాకు భయం వేసింది. ఆ తరువాత తెలిసింది— తన అక్కని చెప్పిన ఆ నడివయసు

**ఆయనగానం మధురంగా
వుందా యేమిటండీ?!**

అడదానికి నన్ను వెయ్యి రూపాయలకు అమ్మి ఆ సొమ్ముతో ఉదాయించాడని. ఆ లుచ్చా ఎక్కడైనా కనిపిస్తే కత్తి పెట్టి పొడిచి ... పొడిచి నెత్తురు వరదలు కట్టాలి!" పళ్ళు పటపట కొరికింది.

"వూ. ఆ తరవాత?"

"తెలిసింది అది చెడు కొంపని. గుండె పగిలి పోయింది. నన్ను బలవంత పెట్టారు. కొట్టారు. వినరాని వచ్చి బూతులు తిట్టారు. మొహం మీద ఉమ్మేశారు. ఇడ కొనలు కత్తించారు. ఇంకా మొండి కేసీ గుండు గీయిస్తా మన్నారు. జాకెట్టు చించారు. చీర విప్పి లంగా మీద మీడ మీడ కాలే ఎండలో రాలి బండమీద అన్నం నీళ్ళు ఇవ్వకుండా రోజంతా నింబెట్టారు. అమానుషంగా హింసించారు. చచ్చి పోయిన మా అమ్మమ్మ నా చేతికి తోడిగిన ఉంగరం తీసిచ్చి, నన్నొదిలి పెట్టమని కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డాను. గొంతు పగిలేలా అరిచి కేకలు పెట్టాను, కాం కృత్యాలు తీర్చుకోడానికి అడ్డం పడితే, నా ఉంగరం కాజేశారు. చెప్పినట్లు వీనకపోతే పూర్ణో అడుక్కుతినే కుప్పవొడ్డి తీసుకొచ్చి చెరిపేస్తామన్నారు."

గుండె లవిసేలా రోదన! రోదన! భగ్గున ఎగిసిన బడబాగ్ని లాటి ఎడతెగి దుఃఖం! దుఃఖం! చరాచరా ప్రకృతి చలించి పోయేలా ధారాపాతంగా శోకం! శోకం!

"బాప్టర్డ్స్!" గది గోడ లదిరేలా పిడికిళ్ళు బిగించి చేంబరులో ప్రతిధ్వనించాడు కర్కశంగా ఆదిత్య.

"ఎంతో విగ్రహంతో వ్యవహరించ వలసిన జర్నలిస్ట్ నై ఉండకూడా నాకే రక్తం ఉడికిపోయింది!"

అంది జర్నలిస్ట్ భారతి, టేవ్ రికార్డర్ లో కేసెట్ రెండో వైపు అమరుస్తూ.

"రెండు వాళ్ళు గడిచాయి. బలవంతంగా సారాయి తాగించారు. వాళ్ళే గలిచారు. ఒక రోజు మసీద్ ఒక పోలీస్ కానిస్టేబుల్ వచ్చాడు. అప్పుడు పక్కనున్న పెర్ల టౌన్ల ఒక లాడ్జింగ్ వోవరు నన్ను కొనుక్కోవడానికి వచ్చి ఉన్నాడు. మూడు వేలకు బేరసారాలు జరుగుతున్నాయి. అరెస్టు చేసి

తీసుకెళ్ళారు. వాళ్ళ మరి ఎలా తప్పించుకున్నారో, యేమో స్టేషన్లో మరునాడు కనిపించ లేదు. అక్కడ ఇన్ స్పెక్టర్ లో, కానిస్టేబుల్ లుతో నా గోడ వంతా చెప్పుకుని ఏడిచాను. వాళ్ళ కెండుకో నమ్మకం కలగలేదు. పైగా విసుక్కున్నారు. కోర్టు లో హాజరు పెట్టారు. ఏవేవో ప్రశ్నలు వేశారు. నాకు తోచిన జవాబులు చెప్పాను. సాతిక రూపాయలు జరిమానా కట్టమన్నారు. నా దగ్గర లేవన్నాను. పది రోజులు జైలుశిక్ష శాయం చేసి ఇక్కడికి తెచ్చారు. భగవంతుడు ఏ ఆడపిల్లకి నా కిచ్చిన రైత్యాన్ని, తెగువని, గుడ్డి నమ్మకాన్ని ఇవ్వకూడదని శత కోటి ప్రార్థనలు చేస్తున్నానండీ!"

సంభాషణకి విరామ బిందువు పడింది. చాలా క్షణాలు కఠోరమైన మృదువం రాజ్యం చేసింది.

టేవ్ తిరగడం ఆగిపోయింది.

"దీన్నో మీ కభ్యంతరం ఉన్న భాగాలు చెబితే— మీ రిచ్చిన అనుమతి దుర్వినియోగం చేయలేదనే." వాక్యాలు పూర్తి చేయకుండానే డైరీ తెరిచి పెన్ తీసి పట్టుకుంది భారతి — ఆదిత్య కేసి పరిశీలనగా చూస్తూ.

"నధింగ్!"

"థాంక్యూ!" భారతి కళ్ళు కృతజ్ఞతగా మెరిశాయి.

"బహుశా మీ పని పూర్తయిందని ఆశిస్తాను." కొద్దిక్షణాలు తాళి కుర్రీలోంచి లేవడానికి ఉద్యుక్తులవుతూన్న భారతికేసి చూసి లాంచనంగా పలికాడు ఆదిత్య.

"నిజానికి కాలేదు!"

హేట్ తీసి, భ్రుకుటి ముడిచి చూశాడు.

"అమెకి ఒక పరిష్కారం మిగిలే పోయింది."

"రేపు విడుదల చేస్తున్నాం గదా!"

"అందుకే...ఆ తరవాత ఏమిటని?"

అర్థం కాలేదు భారతి ఆదిత్యకు.

కొన్నివ ఎవరైనా విడుదలవుతున్నామంటే వెళ్లి అనంద పడతారు. కానీ ఎందుకో ఆమె ఆ చూట వింటేనే వివరీతంగా దుఃఖిస్తూంది. నిప్పు రౌండ్స్ తిరుగుతూ చూశాను. ఎంత అనుభయంగా చెప్పినా, ఉపాసకంపించి పోతూవుట్లు ఏడవడమే!"

"విజమే. కన్నవాళ్ళ దగ్గరికి వెళ్ళడానికి ఎలా మొహం చెల్లుతుంది? అసలు ఇక్కణ్ణించి బయట పడగానే ఆమెని డబ్బు పోసి కొప్పవాళ్ళు పోషిస్తారా? అసలు బతక విస్తారా? పొంచి పొంచి వాళ్ళు దారి కొమ్మనే ఉంటారు. జరుగుతున్న అన్యాయాల్ని అక్రమాల్ని లోకం వెలుగులోకి తీసుకెళ్ళడమే ప్రతికల తరపున మేం చేయగలిగింది. మీరు అధికారాలు, బాధ్యతలు గల ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు. మీ డిపార్ట్ మెంటులో సంప్రదించి ఏదైనా రక్షణ కల్పించ దానికి, భద్రత కల భవిష్యత్తు ఏర్పరచడానికి మీరు గట్టి కృషి చెయ్యాలి. అది నా మనః పూర్వకమైన ప్రార్థనకూడా!" చేతులు జోడించి సెలవు చెప్పి వెళ్ళిపోయింది జర్నలిస్ట్ భారతి.

తాను ఎంతోమందిని కైదు చేశాడు. విడుదల చేశాడు. ఇలాటి పనుస్య తన ముందు ఎప్పుడూ రాలేదు. భారతి మాలల్లో జౌచిత్యాన్ని ఆలోచిస్తూ కళ్ళు మూసుకుని రివాల్యూగ్ చెయిల్ లో వెనక్కి వాలాడు జైలు సూపరింటెండెంట్.

టెలిఫోన్ మోగడంతో కళ్ళు తెరిచి ముందుకు వంగి రిసీవర్ తీశాడు.

"నేను కాదంటరిని, నాన్నా. తమ్ముడు గోల చేస్తున్నాడు. మీతో ఒకసారి మాట్లాడతాడట."

"కన్నా అల్లరి చెయ్యకుండాఉంటే రేపు అమ్మని తీసుకొచ్చేస్తాను. ఉక్కయ్య చెప్పినట్లు వినాలి. రేపే! తప్పకుండా వచ్చేస్తుంది. అలాగే...అలాగే...చాకెట్లు కూడా..."

రిసీవర్ యథాస్థానంలో ఉంచేసి, సెంట్రీని కేసేసి చేంబర్ బయటికి నడిచాడు ఆదిత్య.

"జోసెప్!"

"చిత్రం! రయ్యా, రమ్మని కబు రెట్టారు!"

డాబా మీద పడక కుర్రీలో వారి లాపిగా సిగరెట్ కాలుస్తూన్న ఆదిత్యకు కొద్ది ఎడంగా చేతులు కట్టుకు నిలబడ్డాడు సెంట్రీ కానిస్టేబుల్ జోసెప్.

"భోజనం చేశావా?"

మూడేళ్ళుగా పరిచయం జోసెప్ కి. సర్వ కాల సర్వావస్థల్లో ఆయన మొదటి పరామర్శ అది. ద్యూటీ లేనప్పుడు ఎప్పుడైనా చదరంగం ఆడ్డానికి, తనకి వీలు కుదరక సిల్లెట్టి సీనియారికి, పార్కులకి తీసుకెళ్ళడానికి, ఏదైనా పండగలు పబ్బాలు వచ్చినప్పుడు తనని ప్రత్యేకంగా పిలిపిస్తారాయన. తన సర్వీసులో రకరకాల అనుభవాలు చెబుతుంటారు. మళ్ళీ యూనిఫాం వేసుకుంటే పులి!

కళ్ళలో, తలలో సమాధానం చెప్పాడు జోసెప్.

"నువ్వు నా కో పని చేసి పెట్టాలి."

సిగరెట్ ఆర్పి మూలకి విసిరేసి జోసెప్ కేసి నిటారుగా చూశాడు ఆదిత్య.

"అయ్యా!"

"పన్నెండో నంబర్ సెల్ లో కైదీ రేపే కదా

యజ్ఞ

మీ సాహితీ సంపద

విర్యహరి : మంజుశ్రీ

గత సంచికలో ఇచ్చిన సాహితీ సంపద సమారానాలు

1. పుట్టవర్తి వారాయణాచార్యులు.
2. గడియారం వేంకటేశ్వశాస్త్రి.
3. బొడ్డువల్లె. ఏడువందల టంకాలు.
4. ప్రజ్ఞాప్రభాకరం.
5. శ్రీ శ్రీ, ఆరుద్రలు.
6. జలనూత్రం రుక్మిణీనాథశాస్త్రి. మారీరాజు దేవీప్రసాద్.
7. నెల్లూరిని పాలించే మనుమసిద్ధ మహారాజు. మహాకవి తిక్కనను అర్పించాడు.
8. మతోచన. ఈమె ఇంద్రజిత్తు ఇల్లాలు.
9. అల్లసాని పెద్దనగారిని తెనాలి రామలింగం వేశాకోశం చేశాడని చాలు పద్యం.
10. రామాయణం.

16

ప్రశ్నలు

1. కరుణాశ్రీ అనలు పేరేమిటి?
2. పుష్పవిలాసాన్ని ఎవరు రచించారు? గ్రామఫోను రికార్డుగా ఎవరు పాడారు?
3. బుచ్చిబాబు రాసిన ఆత్మకథనం.
4. ఏదీషణుడి కూతురి పేరు? వార్షికంలో ఉంది! ఆమె పేరేమిటో, ఏ కాండలో వస్తుందో చెప్పండి?
5. కవి రాజహంస, కవికులాలంకార బిరుదులు ఏ కవుల కున్నాయి?
6. సన్యాసులు కాషాయవస్త్రాలు ధరించడంలో విశేషం ఏమిటి?
7. ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు సుమారు పది సంవత్సరాలపాటు నిర్వహించిన తెలుగు పత్రిక?
8. తిరుమల తిరువతి దేవస్థానం వారు ప్రచురించే తెలుగు పత్రిక?
9. మైదానం అనే నవలను రచించిన వారు?
10. పండరిపురం ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?

సమారానాలు వచ్చే సంచికలో

రిటర్ కావడం?"

"ఎక్కడ, అయ్యా!"

"జోసెఫ్!" పడక కుర్చీలోంచి లేచి కొబ్బరి ఆకులు వాలుతూవు పట్టు గోడవైపు నడిచాడు అదిత్య. "మనింటికి తీసుకు రావాలనుకుంటున్నాను!" చెప్పడం అని, మెడ చుట్టించి చూశాడు జోసెఫ్ దేని.

ఎవరూం తప్ప జోసెఫ్ కి మాట లేదు.

"మాట్లాడవేం, జోసెఫ్?!"

"నా దేం ఉండవచ్చా?!"

"ఈ చూట చెప్పడానికి కావోయ్, నిన్ను పిలిపించింది!"

"మంచి చెడగా తమరి కంటే ఎక్కువ విచారించ గున్నా, అయ్యా?!"

"వయసులో పెద్దవాడివి. కాని వదపోసిక జీవితానుభవం ఉన్నవాడివి."

"భాగీ గుడ్డలు, వాదం బూట్లు, లాఢీ కర్ర, ఎర్ర లోపి తప్పకుండా నెక్క దుండయ్యా చూకు?" కాస్తేపు జోసెఫ్.

"నా మీద నాకు అభిప్రాయం కుదరక, దాని మీద విశ్వాసం నిలవకాదు, జోసెఫ్! నిన్ను అడ గడం. జీవితంలో దారుణమైన అప్రకృతి పాల్ప డిన అదిత్య అనే మనిషికి ఇంకా మరో మనిషి నిలవో మీద గురి చెప్పిపోలేదు, జోసెఫ్!"

"అంత మా అనకయ్యా. తమరు పూం అంటే చర్మం పరిచిస్తే అయ్యా ఈ జోసెఫ్."

దేతులు వెళ్ళి బిగించి, తం పూగిస్తూ సాలో చనగా చూశాడు అదిత్య జోసెఫ్ కేసి.

"లాంటి కాకేం కాగలదో, నేను తన కేమవులావో నే నిన్నుదే ఏమీ చెప్పలేను. ఆమెకి, నాకు పది పాప నిలవచ్చాల అంతరం ఉంది. కాబట్టి, మననా కలిసి నిర్ణయించాల్సిన సంగతులివి. అయినా నా పనుస్య అది కాదు. ముందు నా బిడ్డలకి మార్గశ్యం చవిచూపించగల నిర్మలాంత: కరణ కావాలి. గుండెలో పాడుపుకుని సాకే కడుపు తీసి కావాలి. శిథిలాలయం లాటి నా ఇంట్లో గోరంతడిం వెలిగించే చేతి చలువ కావాలి. వేళ కింత భోజనం పెట్టి, యోగశ్చేమా అడిగే అప్త వ్రాదియం కావాలి... చాలు, జోసెఫ్! ఈ జన్మ కడి చాటి..."

"అయ్యా! ఈ భాగీ దుస్తుల మాయివ ఇంత దొడ్డ వ్రాదయం నా సాతికేళ్ళ సర్వీసువో నే నెక్కడా ఎరగకుండా!"

జోసెఫ్ తడిసి చుద్దయ్యాడు.

"వంచన కాణేసే గుండె మంట వంచించ బడిన వాళ్ళే గుర్తించగలరు, జోసెఫ్! స్వగతంగా తనకో తను గొణుక్కున్నాడు అదిత్య.

"తమరు దేవు..."

"జోసెఫ్!" అనివంత సని చేశాడు అదిత్య.

"అల్లకోరక పోతున్నా, మన్నించయ్యా!"

• • •

"అదయ్యా పంజాబి..."

విడుదలను సంబంధించిన డిపార్టుమెంట్ కాగితం మీద చేత్రాలు తీసుకుంటూ చెప్పడం అని, ఒక్క క్షణం తరెత్తి చూశాడు నెంట్ల కాస్తేపు జోసెఫ్.

"ఏకు మనఃస్ఫూర్తిగా ఇష్టమయితేనే. కాదను కుంటే చుప్పు మీ ఇంటికి వెళ్ళడానికి సురక్షితమైన ఏర్పాట్లు చేస్తారు. భయం, మొగమాటం వద్దు. వేళ్ళోస్తమకుంటే పై అభిపర్ణలో మాట్లాడి నిజశిస్టోహోవోకి పంపించ..."

జోసెఫ్ మాటలు పూర్తి కాలేదు. "భగవంతుడి స్వరూపం ఇంత గొప్పగా ఉంటుం దని ఎప్పుడూ పూహించలేదండీ..."

పూనకం వచ్చినదానిలా వట్టరాని ఆనందో ద్యేగంలో నుదులు తిరిగిపోతూ విరుచుకు పడి పోయింది పంకజం.

"ఈ బురద బతుక్కి..."

ఏడుపు, నవ్వు కలిసి — పెద్ద పెట్టున రొప్పుతూ రోజాతూ పాల్లు దణ్ణాలు పెట్టింది.

• • •

డిపాంచేక... దూరీ దేవుకుంటూ వచ్చి అగింది జీపు.

"కాదంబరీ!... ఈమె..."

"అయ్యా!"

తమ్ముణ్ణి చంకనేసుకుని సాదరంగా ఎదురెదు తూన్న కూతురుని చూసి విచలతుడయ్యాడు అదిత్య.

"జోసెఫ్!"

గుండె పట్టని కృతజ్ఞతలో, స్నేహార్థతలో పెది మలు మీసాల అడుగున బిగబట్టి, చేతులు రెండూ వెనక్కి విరిచి కట్టుకుని, నీరు చిప్పిలుతున్న కళ్ళలో అలవాటుగా తం కదిలిస్తూ గుమ్మంలోకి చూశాడు.

గడప కివతల ఒక వారగా దైవానికి ప్రార్థన అచరిస్తున్నాడు జోసెఫ్.

"ఈ భాగీ దుస్తులు అడ్డ మొసున్నాయారా, పూలో!"

పాల్ తీసి చేరుమాలలో కండ్లు తుడుచు కుంటూ పిల్లలకేసి మళ్ళబోయిన అదిత్య వెనక్కి తిరిగిండు ఫోన్ మోగడంతో.

ముక్కు ఎగబిలుస్తూ గంభీరంగా ఫోన్ విగించి తిసీవర్ అందుకున్నాడు.

"మీ రిచ్చిన ముగింపు... కంగ్రాచ్యులేషన్స్!" అది జర్నలిస్టు భారతి గొంతు. ★